

چکیده

پدیده‌های اجتماعی همواره یکی از اساسی‌ترین موضوعات در جوامع امروزی است؛ چرا که نیازهای انسان به عنوان موجودی اجتماعی در ارتباط متقابل با این پدیده‌ها است. در این زمینه تبیین معیارهای پایداری فضاهای زیستی با محوریت پایداری اجتماعی، از مباحثی است که در حوزه برنامه‌ریزی معماری و شهری از اهمیت بالایی برخوردار است. پایداری اجتماعی گرایشی است که به منظور تقویت شرایط موجود در شهرها، مطرح می‌شود. طرح چنین موضوعی، از آن روست که پیشرفت سریع جوامع و رشد روزافزون شهرهای معاصر، کم توجهی به مسائل و نیازهای اجتماعی انسان را در پی داشته است. بهره‌گیری از پایداری اجتماعی نیازمند شاخص‌هایی است که از انسان و فضای جامعه استخراج شده باشد. لذا شناخت شاخص‌های مؤثر بر آن امری ضروری است. تحقیق پیش‌رو به بررسی پایداری اجتماعی، با محوریت دو شاخص حس تعلق به مکان و تعاملات اجتماعی، در معماری و طراحی فضاهای فرهنگی پرداخته است. با دریافت نمودهای معماری از بررسی پایداری اجتماعی؛ طراحی مرکز فرهنگی و هنری رشت در راستای بهبود شرایط ساختاری و اجتماعی مراکز فرهنگی ارائه شد. برای دستیابی به این مهم؛ از منابع کتابخانه‌ای اعم از مقالات و کتاب‌های تخصصی به عنوان منابع مطالعاتی برای بررسی ادبیات موضوع استفاده شد و پس از استخراج مؤلفه‌های مؤثر بر موضوع تحقیق، با استفاده از پرسشنامه محقق ساخت، به بررسی این عوامل در شهر رشت پرداخته شد. برای تحلیل داده‌های حاصل از پژوهش از نرم‌افزار آماری SPSS و آزمون خی دو استفاده شد، و نمودارها و نتایج به دست آمده ارائه گردید.

کلمات کلیدی: پایداری اجتماعی؛ حس تعلق به مکان؛ تعاملات اجتماعی؛ مرکز فرهنگی.